

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2025 m. spalio 3 d.
(byla Nr. AG1-257/11-2025)
Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Daivos Bereikienės, Lionelos Gelmanienės (pranešėja) ir Birutės Pranevičienės (posėdžio pirmininkė), Komisijos 2025 m. rugsėjo 30 d. posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal R. P. ir L. P. patikslintą skundą dėl Kauno rajono savivaldybės 2025 m. liepos 30 d. sprendimo Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl gėlo požeminio vandens gavybos gręžinio įrengimo išvados“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjai R. P. ir L. P., atstovaujami (pagal pavedimą) advokato P. Š., kreipėsi į Komisiją su patikslintu skundu (toliau – skundas), kuriuo Komisijos prašo: 1. Panaikinti Kauno rajono savivaldybės 2025 m. liepos 30 d. sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl gėlo požeminio vandens gavybos gręžinio įrengimo išvados“. 2. Įpareigoti atsakovę iš naujo išnagrinėti pareiškėjų 2025 m. liepos 24 d. prašymą dėl gėlo požeminio vandens gavybos/žvalgybos gręžiniui projektuoti.

Skunde nurodo faktines aplinkybes:

1. Pareiškėjas R. P. ir L. P. (toliau kartu – pareiškėjai) bendrąja jungtine sutuoktinių nuosavybe 2023 m. gegužės 4 d. pirkimo-pardavimo sutarties *(duomenys neskelbtini)* pagrindu įgijo žemės sklypą, unikalus numeris *(duomenys neskelbtini)*, adresu *(duomenys neskelbtini)*, Kauno r. ir jame pasistatė ūkinį pastatą, unikalus numeris *(duomenys neskelbtini)* (toliau – Pastatas). Nekilnojamo turto registro centrinio duomenų banko išrašė nurodytas Pastato įregistravimo pagrindas: 2024 m. rugsėjo 30 d. pažyma apie nebaigto statyti ar rekonstruoti nesudėtingo statinio statybą Nr. *(duomenys neskelbtini)* ir 2025 m. birželio 19 d. deklaracija apie statybos užbaigimą Nr. *(duomenys neskelbtini)*.

2. Pareiškėjai 2025 m. liepos 24 d. Kauno rajono savivaldybei (toliau ir – Savivaldybė) pateikė paraišką gėlo požeminio vandens gavybos/žvalgybos gręžiniui projektuoti (toliau – Paraiška). Paraiškoje paprašė leisti projektuoti gėlo požeminio vandens gavybos / žvalgybos gręžinį adresu *(duomenys neskelbtini)* Kauno r. individualiam aprūpinimui geriamuoju vandeniu (toliau – Gręžinys). Taip pat pažymėjo pageidaujamo gręžinio našumą m³/parą: 2 bei planuojamą nuotekų tvarkymo būdą: mechaninis - biologinis valymas. Kartu su Paraiška pareiškėjai pateikė sklypo plano, nekilnojamojo daikto kadastrinių matavimų bylą, žemės sklypo su Pastatu nuosavybę patvirtinančius dokumentus.

3. Atsakovė 2025 m. liepos 30 d. raštu Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl gėlo požeminio vandens gavybos gręžinio įrengimo išvados“ (toliau – Sprendimas, Raštas) pareiškėjų prašymo netenkino.

Pareiškėjai pažymi, kad atsakovė atsakydama į pareiškėjų pateiktą prašymą, kurio netenkino, apsiribojo vieninteliu sakiniu. Pareiškėjų vertinimu, vieno sakinio motyvacija nėra pakankama, o

administracinė procedūra nagrinėjant Pareiškėjų prašymą atlikta itin aplaidžiai ir paviršutiniškai bei neleidžia daryti net prielaidų apie teisėto ir pagrįsto sprendimo priėmimą.

Nurodo, kad atsakovė skundžiamame Sprendime savo nesutikimą, kad būtų projektuojamas ir įrengiamas Grėžinys, grindė tuo, kad neva tai prieštarauja detaliojo plano sprendiniams, kuriuose numatytas pasijungimas prie centralizuotų tinklų. Pažymi, kad pareiškėjai žemės sklypą įsigijo vos prieš du metus, pareiškėjai nebuvo detaliojo plano organizatoriai ir minėto plano turinys pareiškėjams nebuvo žinomas žemės sklypo įsigijo metu ir nėra žinomas iki šiol, nes minėtas detalusis planas nėra išviešintas Kauno rajono savivaldybės tinklapyje, jo nėra ir Teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje (TPDRIS) www.tpdris.lt. Nurodo, kad Savivaldybės tinklapyje yra patalpintas tik 2010 m. balandžio 13 d. skelbimas apie detaliojo plano parengimą 3,17 ha žemės sklypo kad. Nr. (*duomenys neskelbtini*), kuriame matosi, kad pareiškėjai nebuvo nei detaliojo plano organizatoriai, nei rengėjai ir minėto detaliojo plano sprendiniams nėra pritarę.

Pareiškėjų vertinimu, teiginiai apie Grėžinio prieštaravimą detaliojo plano sprendiniams, kuriuose numatytas pasijungimas prie centralizuotų tinkle, nėra grįsti rašytiniais įrodymais, todėl jais vadovautis nėra jokio pagrindo. Taip pat nurodo, kad skundžiamame Sprendime nėra pateikta nuoroda į minėtą teisės aktą, kur konkrečiai detaliojame plane numatytas pasijungimas prie centralizuotų tinkle, nėra jokių galimybių įsitikinti ir įvertinti jo turinį.

Pareiškėjai atkreipia dėmesį, kad Registrų centre yra registruota nekilnojamojo daikto kadastro matavimų byla, kurioje numatyta 2025 m. gegužės 20 d. kadastro duomenų nustatymo dieną žemės sklype yra vietinis vandentiekis ir nuotekų šalinimas. Pažymi, kad Kadastro tvarkytojas įstatymų nustatyta tvarka atsako, kad Nekilnojamojo turto kadastre kaupiami ir Nekilnojamojo turto registre įregistruoto nekilnojamojo daikto duomenys atitiktų dokumentus, kurių pagrindu jie buvo įrašyti, ir už šių duomenų apsaugą (Kadastro įstatymo 4 str. 2 d.). Vadovaujantis Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo, minėta kadastrinė duomenų byla buvo pateikta nekilnojamojo kadastro tvarkytojui – Registrų centrui ir ji buvo įregistruota nenustačius jokių neatitikimų teisės aktų reikalavimams.

Pareiškėjų vertinimu, atsakovės Sprendimas nepagrįstas ir prieštarauja bylos faktinėms aplinkybėms.

Pareiškėjai cituoja Savivaldybės mero 2023 m. gegužės 8 d. potvarkio Nr. MP-73 „Dėl gėlo požeminio vandens gavybos grėžinių įrengimo ir jų įteisinimo“, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 16 straipsnio 19 dalies nuostatas bei nurodo, kad Kauno rajono savivaldybės taryba 2021 m. liepos 1 d. sprendimu Nr. TS-256 „Dėl Kauno rajono savivaldybės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo patvirtinimo“ patvirtino Kauno rajono savivaldybės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano, patvirtinto Kauno rajono savivaldybės tarybos 2008 m. lapkričio 20 d. sprendimu Nr. TS-385 „Dėl Kauno rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano patvirtinimo“, keitimą (toliau – ir Tarybos sprendimas dėl geriamojo vandens infrastruktūros plėtros). Šio sprendimo 1 priedo brėžinyje pareiškėjų gyvenama teritorija pavaizduota kaip patenkanti į centralizuoto vandens tiekimo sistemos ir nuotekų tvarkymo sistemos teritoriją. Tarybos sprendimo dėl geriamojo vandens infrastruktūros plėtros 5 priede Vietos, kuriose galima prisijungti prie esamų vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų gyvenvietė nenurodyta. Tarybos sprendimo dėl geriamojo vandens infrastruktūros plėtros 7 priede VGVNT teritorijos, kuriose numatytas individualus VT ir NT (*duomenys neskelbtini*) k. nenurodyta.

Pažymi, kad atsakovės Sprendime iš esmės suformuotas įpareigojimas pareiškėjams privalomumai jungtis prie centralizuotų tinkle yra finansiškai žlugdantis. Tokio atsakovės privalomai siūlomo sprendimo įgyvendinimas kainuoja beveik 230 000 eur. Tokia suma yra akivaizdžiai neadekvati ir neproporcinga ir net neįmanoma. Pareiškėjų vertinimu, toks įpareigojimas iš esmės prieštarauja bendrajam teisės principui *ultra posse nemo obligatur* (niekas negali būti įpareigotas daryti neįmanomo).

Pareiškėjų nuomone, skundžiamas Sprendimas akivaizdžiai stokoja pagrindimo, jo priėmimo motyvai nėra aiškūs. Skundžiamame Sprendime nepateikta pareiškėjų Paraiškos ir prie jos pridedamų dokumentų analizė ir vertinimas. Atsakovės Sprendime nenurodytas konkretus teisinis pagrindas, t. y.

teisės aktų nuostatos, kuriomis vadovautasi priimant skundžiamą Sprendimą. Šios aplinkybės sudaro pagrindą vertinti Sprendimą kaip nemotyvuotą ir nepagrįstą. Nurodo, kad atsakovė privalėjo atlikti objektyvų faktinių aplinkybių įvertinimą ir skundžiamą Sprendimą pagrįsti konkrečių faktinių aplinkybių vertinimu ir pagrįsti Sprendimą konkrečiomis teisės normomis, atitinkančiomis ginčo teisinį santykį. Sprendimo turinys neleidžia nustatyti, kokios Paraiškos nagrinėjimo procedūros buvo atliktos priimant skundžiamą Sprendimą. Akivaizdu, jog priimdama skundžiamą Sprendimą, atsakovė iš esmės nevertino esamos situacijos ir objektyviai neįvertino faktinių aplinkybių pagal Paraišką, neatsižvelgė į kartu su Paraiška pateiktus dokumentus t. y. netyrė ir nenustatė visų faktinių aplinkybių visumos, todėl nesurinko duomenų skundžiamam Sprendimui objektyviai pagrįsti. Pareiškėjų vertinimu, skundžiamas Sprendimas neatitinka Lietuvos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktų nuostatų. Taip pat nurodo, kad atsakovė pažeidė gero administravimo, objektyvumo, protingumo ir kitus principus, teisės aktų reikalavimus ir pareiškėjų teises. Teigia, kad nagrinėjamu atveju atsakovės Sprendime nenurodytas konkretus teisinis pagrindas, t. y. teisės aktų nuostatos, kuriomis vadovautasi priimant skundžiamą Sprendimą sudaro pagrindą vertinti Sprendimą kaip nemotyvuotą ir nepagrįstą.

Atsakovė Kauno rajono savivaldybė prašo pareiškėjų skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime į pareiškėjų skundą nurodo, kad Savivaldybėje 2025 m. liepos 25 d. buvo gauta Paraiška (registracijos Nr. *(duomenys neskelbtini)*). Vadovaujantis pateikta Paraiška ir įvertinus gautą informaciją, Kauno rajono savivaldybės mero 2025 m. liepos 30 d. raštu Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl gėlo požeminio vandens gavybos gręžinio įrengimo išvados“ pateiktas nesutikimas, kad būtų projektuojamas ir įrengiamas Gręžinys, nes tai prieštarauja detaliojo plano sprendiniams, kuriuose numatytas pasijungimas prie centralizuotų tinklų.

Atsakovė, atsikirdama į skunde nurodytus pareiškėjų argumentus, pažymi, kad įstatymais yra suteikta galimybė įsirengti gręžinius, tačiau tai turi būti atlikta vadovaujantis teisės aktų nuostatomis bei paaiškina, kad nagrinėjamu atveju ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos statybos įstatymas (toliau – Statybos įstatymas), Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas (toliau – TPĮ) Požeminio vandens gręžinių projektavimo, įrengimo, konservavimo ir likvidavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 417 „Dėl Požeminio vandens gręžinių projektavimo, įrengimo, konservavimo ir likvidavimo tvarkos aprašo patvirtinimo (toliau – Aprašas).

Cituoja Aprašo 4 ir 5 punktų nuostatas, kuriose numatyta, kad fiziniai ar juridiniai asmenys ar šių asmenų grupės, veikiančios pagal jungtinės veiklos sutartis, ketinančios įsirengti gėlo požeminio vandens gavybos ar žvalgybos gręžinį, turi raštu ar elektroniniu būdu, pasirašytu kvalifikuotu elektroniniu parašu, pateikti savivaldybės, kurios teritorijoje planuojama įrengti gręžinį, vykdomajai institucijai paraišką gėlo požeminio vandens gavybos ar žvalgybos gręžiniui projektuoti (toliau – paraiška). Savivaldybės vykdomoji institucija, atsižvelgdama į geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus arba į savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentą, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatytais terminais teikia išvadą dėl gėlo požeminio vandens gavybos ar žvalgybos gręžinio projektavimo. Teigiama savivaldybės vykdomosios institucijos išvada yra pagrindas gręžiniui projektuoti.

Atsakovė pažymi, kad Kauno rajono savivaldybės tarybos 2012 m. lapkričio 22 d. sprendimu Nr. TS-*(duomenys neskelbtini)* „Dėl Kauno r. sav., *(duomenys neskelbtini)* žemės sklypo, kadastrinis Nr. *(duomenys neskelbtini)*, detaliojo plano patvirtinimo, padalijimo, pagrindinės žemės naudojimo paskirties keitimo, teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimo bei statybos reglamento ir specialiųjų žemės naudojimo sąlygų nustatymo“ patvirtintame detaliojame plane (toliau – ir Detalusis planas), į kurio teritoriją patenka pareiškėjų sklypas, numatytas prisijungimas prie centralizuotų tinklų bei prideda Detaliojo plano inžinerinių tinklų pajungimo schemą.

Taip pat cituoja Statybos įstatymo 24 straipsnio 3 dalies, TPĮ 2 straipsnio 2 dalies, 4 straipsnio, 17 straipsnio 3 dalies nuostatas bei nurodo, kad detalusis planas yra norminis teisės aktas, kuriuo privaloma vadovautis priimant ne tik atskirus individualaus pobūdžio administracinius sprendimus, bet taip pat ir rengiant statybos projektus, numatant atitinkamus geriamojo vandens tiekimo sprendinius. Galiojančio detaliojo plano sprendiniai yra privalomi visiems suplanuotoje teritorijoje

veikiantiems fiziniams bei juridiniams asmenims ar kitoms organizacijoms. Atsakovės vertinimu, aplinkybė, kad pareiškėjams nebuvo žinoma apie detaliojo plano sprendinius, nesudaro pagrindo naikinti skundžiamą Raštą, nes, kaip jau nurodyta, priimant administracinius sprendimus būtina vadovautis detalioju planu. Be to, Rašte minimas Detalusis planas yra registruotas, jo registracijos Nr. *(duomenys neskelbtini)*.

Atsakovė, atsižvelgdama į atsiliepiamo argumentus ir vadovaudamasi Aprašo 5 punkto nuostatomis, reglamentuojančiomis, kad Savivaldybės vykdomoji institucija teikia išvadą atsižvelgdama į vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentą, nurodo, kad skundžiamas Raštas yra pagrįstas ir teisėtas, naikinti jo remiantis skundo argumentais nėra teisinio pagrindo.

Atsakovės nuomone, atsižvelgiant į tai, kad Detalusis planas yra norminis teisės aktas, kuriuo privaloma vadovautis, skundo argumentas, kad pareiškėjams nebuvo žinoma apie jo sprendinius, nesudaro pagrindo naikinti skundžiamą Raštą.

Atkreipia dėmesį, jog sprendžiant klausimą dėl gręžinio projektavimo, netaikomos Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo (toliau – GVTNTĮ) 16 straipsnio nuostatos. Nagrinėjamu atveju, taip kaip nurodyta Aprašo 5 punkte, priimant sprendimą būtina vadovautis teritorijų planavimo dokumento nuostatomis, taip kaip ir nurodyta skundžiamame Rašte. Mano, kad skundžiamas Raštas priimtas nepažeidžiant teisės aktų reikalavimų, todėl nėra teisinio pagrindo tenkinti pareiškėjų prašymo dėl jo panaikinimo.

Atsakovės vertinimu, skundo argumentas, kad pareiškėjams finansiškai brangu yra jungtis prie centralizuotų tinklų, taip pat nesudaro pagrindo naikinti skundžiamą Raštą. Teismų praktikoje išaiškinta, jog teismas (Komisija) nevertina ginčijamo teisės akto ir veiksmų (neveikimo) politinio ar ekonominio tikslingumo požiūriu, o tik nustato, ar konkrečiu atveju nebuvo pažeistas įstatymas ar kitas teisės aktas, ar viešojo administravimo subjektas neviršijo kompetencijos, taip pat ar teisės aktas arba veiksmas (neveikimas) neprieštaruoja tikslams ir uždaviniams, dėl kurių institucija buvo įsteigta ir gavo įgaliojimus.

Papildomai pažymi, jog skundžiamas Raštas atitinka įstatymo reikalavimus (VAĮ 10 straipsnio 5 dalis). Rašte yra nurodyta kokių pagrindu remiantis negali būti tenkinamas pareiškėjų prašymas, t. y. nurodytas administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas, motyvai išdėstyti aiškiai, taip pat nurodyta administracinio sprendimo apskundimo tvarka. Nurodo, kad atsižvelgiant į tai, kas nurodyta, laikytina, jog skundžiamas aktas priimtas pagrįstai, atitinka teisės aktų reikalavimus.

Pareiškėjų atstovas advokatas P. Š., reaguodamas į atsakovės atsiliepiamą, 2025 m. rugsėjo 30 d. raštu Komisijai pateikė papildomus paaiškinimus. Nurodo, kad Detaliojo plano sprendiniai negali prieštarauti aukštesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentams, pavyzdžiui, savivaldybės teritorijos bendrajam planui. Mano, kada atsakovė nepateikė jokių duomenų, kad aukštesnio lygmens teritorijų planavimo dokumente būtų apribojimai dėl gręžinio įrengimo. Skundžiamame rašte taip pat nėra pateikta nuoroda kur konkrečiai detaliojame plane numatytas pasijungimas prie centralizuotų tinklų, nėra jokių galimybių įsitikinti ir įvertinti jo turinį, taip pat atsakovė nepasisakė dėl neproporcingų išlaidų, t. y. nepateikė jokių duomenų apie galimą prisijungimą bei proporcingumą, todėl atsakovė itin formaliai įvertino susidariusią situaciją, prieš priimant raštą neįsigilino į faktinę situaciją bei pareiškėjų galimybėmis apskritai naudotis turtu. Nurodo, kad Kauno rajono savivaldybės taryba 2021 m. liepos 1 d. sprendimu Nr. TS-256 „Dėl Kauno rajono savivaldybės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo patvirtinimo“ patvirtino Kauno rajono savivaldybės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano, patvirtinto Kauno rajono savivaldybės tarybos 2008 m. lapkričio 20 d. sprendimu Nr. TS-385 „Dėl Kauno rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano patvirtinimo“, keitimą. Šio sprendimo 1 priedo brėžinyje pareiškėjų gyvenama teritorija pavaizduota kaip patenkanti į centralizuoto vandens tiekimo sistemos ir nuotekų tvarkymo sistemos teritoriją.

Tarybos sprendimo dėl geriamojo vandens infrastuktūros plėtros 5 priede „Vietos, kuriose galima prisijungti prie esamų vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų“ gyvenvietė nenurodyta.

Tarybos sprendimo dėl geriamojo vandens infrastruktūros plėtros 7 priede VGVNT teritorijos, kuriose numatytas individualus VT ir NT (*duomenys neskelbtini*) k. nenurodyta. Mano, kad pareiškėjams nenumatyta galimybė prisijungti prie vietos, kuriose galima prisijungti prie esamų vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklo.

Pareiškėjų atstovas remiasi Registrų centre registruota nekilnojamojo daikto kadastro matavimų byla, kurioje numatyta, kad 2025 m. gegužės 20 d. kadastro duomenų nustato dieną žemės sklype yra vietinis vandentiekis ir nuotekų šalinimas. Nurodo, kad šių duomenų atsakovas neanalizavo ir jokių motyvų dėl jų nepateikė, todėl mano, kad pareiškėjams nepagrįstai apribojamos galimybės naudotis savo turtu ir gauti vandens išteklius.

Nurodo, kad susipažinus su ginčo teritorija matyti, jog joje įregistruoti nauji vandens gavybos gręžiniai, nors ne detaliojo plano teritorijoje, tačiau specialiojo plano tokie nauji įrenginiai nepažeidžia, todėl pareiškėjams kyla pagrįstas klausimas, kodėl nagrinėjamu atveju kitiems gyventojams taikomos išimties. Pareiškėjams susipažinus su skundžiamu Raštu bei atsiliepimu, matyti, jog atsakovė visiškai nesiekė išnagrinėti susidariusios situacijos bei nesiaiškino, kaip realiai asmenims gauti vandens išteklius, todėl, pareiškėjų vertinimu, toks sprendimas neatitinka viešojo administravimo imperatyviųjų reikalavimų priimti motyvuotą sprendimą, kuris būtų taikomas individualiai ir atliepu gyventojų lūkesčius ir būtinuosius poreikius. Remiantis nurodytu, prašo patikslintą skundą tenkinti pilna apimtimi.

Skundas tenkintinas

Byloje kilo ginčas dėl atsakovės Kauno rajono savivaldybės 2025 m. liepos 30 d. rašte Nr. (*duomenys neskelbtini*) „Dėl gėlo požeminio vandens gavybos gręžinio įrengimo išvados“ nurodyto sprendimo teisėtumo.

Bylos duomenimis nustatytos faktinės aplinkybės:

1. Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės 2025 m. liepos 11 d. išrašas patvirtina, kad pareiškėjams R. P. ir L. P. bendrąja jungtine sutuoktinių nuosavybės teise 2023 m. gegužės 4 d. pirkimo-pardavimo sutarties Nr. (*duomenys neskelbtini*) pagrindu priklauso žemės sklypas, unikalus numeris (*duomenys neskelbtini*), adresu (*duomenys neskelbtini*) sen., Kauno r. ir ūkinis pastatas, unikalus numeris (*duomenys neskelbtini*). Išrašo 2.2 punkte nurodyta, kad vandentiekis: vietinis vandentiekis; nuotekų šalinimas: vietinis nuotekų šalinimas.

2. Pareiškėjai 2025 m. liepos 24 d. Kauno rajono savivaldybei pateikė Paraišką Gręžiniui projektuoti.

3. Atsakovė, vadovaudamasi Kauno rajono savivaldybės tarybos 2012 m. lapkričio 22 d. sprendimu Nr. TS- (*duomenys neskelbtini*) „Dėl Kauno r. sav., (*duomenys neskelbtini*) k. žemės sklypo, kadastrinis Nr. (*duomenys neskelbtini*), detaliojo plano patvirtinimo, padalijimo, pagrindinės žemės naudojimo paskirties keitimo, teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimo bei statybos reglamento ir specialiųjų žemės naudojimo sąlygų nustatymo“ ir 2023 m. gegužės 8 d. Kauno rajono savivaldybės mero potvarkiu Nr. MP-73 „Dėl gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įrengimo ir jų įteisinimo“ bei atsižvelgdama į pareiškėjų pateiktą Paraišką, nesutiko, kad būtų projektuojamas ir įrengiamas Gręžinys, skirtas individualiam apsirūpinimui geriamuoju vandeniu, nes tai prieštarauja detaliojo plano sprendiniams, kuriuose numatytas pasijungimas prie centralizuotų tinklų.

4. Žemės sklypo su statiniais (registro Nr.: (*duomenys neskelbtini*)) (Žemės sklypas su statiniais), adresas: Kauno r. sav. (*duomenys neskelbtini*) Nekilnojamojo daikto Kadastrinių matavimų byloje, lentelėje „Pastato ir jo sudėtinių dalių kadastro duomenys“ nurodyta, kad vandentiekis: vietinis vandentiekis; nuotekų šalinimas: vietinis nuotekų šalinimas.

5. Detaliojo plano inžinerinių tinklų pajungimo schemoje pastabų skiltyje nurodyta, kad formuojamų žemės sklypų vandentiekio, buitinių nuotekų tinklai numatomi pajungti prie esamų tinklų (*duomenys neskelbtini*) g. (1 p.). Projektuojamų inžinerinių tinklų pajungimas, vieta tikslinami rengiant techninį projektą pagal patvirtintą sąlygų sąvadą techniniam projektui rengti (2 p.).

6. Teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje (TPDRIS) www.tpdris.lt paieškos sistemoje skiltyje „Registruotų TPD paieška“ įvedus atsakovės nurodytą Detaliojo plano registracijos Nr. (*duomenys neskelbtini*),

randamas TPD pavadinimu: „Žemės sklypo, kadastrinis Nr. (*duomenys neskelbtini*), Kauno r. sav., (*duomenys neskelbtini*) k., kurio plotas 31700 kv. m, pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties keitimas iš žemės ūkio į kitą (gyvenamosios teritorijos / mažaaukščių gyvenamųjų namų statybos) ir padalijimas į iki 18 sklypų, teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimo bei statybos reglamento nustatymas“. Registruotas – 2013-01-09. Skiltis „Dokumentai“ iki 2025 m. spalio 2 d. buvo tuščia (dokumentai įregistruoti 2025-10-02, Nr. (*duomenys neskelbtini*)). Skiltyje „Saugojimo vieta“ nurodyta, kur saugomas dokumento originalas ir kopijos.

7. MB (*duomenys neskelbtini*) 2025 m. rugpjūčio 8 d. Komerciniame pasiūlyme Nr. (*duomenys neskelbtini*) nurodyta kanalizacijos įvado atvedimo ir vandentiekio įvado atvedimo bei su tuo susijusių darbų bendra kaina su PVM – 230000 Eur.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja VAI, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas (toliau – VSI), Lietuvos Respublikos savivaldybių plėtros įstatymas, GVTNTĮ, Statybos įstatymas, TPI, Aprašas.

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo organizavimas priskirtinas prie savarankiškųjų (Konstitucijos ir įstatymų nustatytų (priskirtų) savivaldybių funkcijų (VSI 6 straipsnio 30 punktas).

GVTNTĮ reglamentuoja asmenų santykius, atsirandančius tiekiant geriamąjį vandenį, tvarkant nuotekas ir individualiai apsirūpinant geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkant nuotekas. Minėto įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodyta, kad savivaldybių tarybos skiria viešuosius vandens tiekėjus, regioninius viešuosius vandens tiekėjus ir jiems paveda viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose vykdyti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimą.

GVTNTĮ 3 straipsnio 14 dalyje apibrėžta geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros sąvoka – statinių, įrenginių ir komunikacijų kompleksas (vandens išgavimo, ruošimo įrenginiai, siurblinės, vamzdiniai, šuliniai, geriamojo vandens ir nuotekų apskaitos prietaisai, jų plombos ir kiti objektai) geriamajam vandeniui išgauti, ruošti, laikyti, tiekti ir geriamojo vandens apskaitai tvarkyti. Pagal GVTNTĮ 3 straipsnio 57 dalies nuostatas, viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorija (viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorija) – šio įstatymo nustatyta tvarka išskirta teritorija, kurioje savivaldybės institucijos privalo organizuoti ir užtikrinti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą.

Savivaldybių institucijos planuoja geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą savo teritorijose ir viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose rengdamos infrastruktūros plėtros planus. <...> (GVTNTĮ 12 straipsnio 1 dalis). Savivaldybių institucijos turi siekti, kad pagal infrastruktūros plėtros planus visi savivaldybės gyventojai gautų saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas arba turėtų galimybę individualiai apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas. <...> (GVTNTĮ 12 str. 2 d.).

GVTNTĮ 12 straipsnio 3 dalyje numatytos išimties, kurioms esant, asmenims leidžiama įsirengti vietinius vandentiekio ir nuotekų šalinimo tinklus: kai aglomeracijoje centralizuotųjų nuotekų surinkimo sistemų įrengimas neduos naudos aplinkai arba kai centralizuotųjų geriamojo vandens tiekimo sistemų ir (arba) centralizuotųjų nuotekų surinkimo sistemų įrengimo nepateisina argumentuotai pagrįsta didelė tokios sistemos įrengimo kaina ir kai tai ekonomiškai pagrįsta infrastruktūros plėtros plane, parengtame vadovaujantis aplinkos ministro tvirtinamų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių nuostatomis, tokiose infrastruktūros plėtros plane išskirtose teritorijose turi būti numatytas individualus apsirūpinimas geriamuoju vandeniu ir (arba) nuotekų tvarkymas nuotekų valymo ar kaupimo įrenginiais, kurie leidžia užtikrinti nuotekų išvalymą iki toje aglomeracijoje, viešojo vandens tiekėjo taršos leidime arba taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidime nustatytų keliamų reikalavimų.

Savivaldybių plėtros įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad savivaldybės administracija organizuoja savivaldybės infrastruktūros plėtrą pagal savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentuose nustatytus prioritetinės savivaldybės infrastruktūros vystymo etapu. Savivaldybių plėtros įstatymo 6 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodyta, kad

Savivaldybės vyriausiojo inžinieriaus nagrinėja ir teikia pasiūlymus dėl teritorijų planavimo sąlygų ir prisijungimo prie inžinerinių tinklų ar susisiekiimo komunikacijų sąlygų.

Aprašo 4 punkte nurodyta, kad fiziniai ar juridiniai asmenys ar šių asmenų grupės, veikiančios pagal jungtinės veiklos sutartis, ketinančios įsirengti gėlo požeminio vandens gavybos ar žvalgybos gręžinį, turi raštu ar elektroniniu būdu, pasirašytu kvalifikuotu elektroniniu parašu, pateikti savivaldybės, kurios teritorijoje planuojama įrengti gręžinį, vykdomajai institucijai paraišką gėlo požeminio vandens gavybos ar žvalgybos gręžiniui projektuoti (toliau – paraiška). To paties aprašo 5 punkte nustatyta, kad savivaldybės vykdomoji institucija, atsižvelgdama į geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus arba į savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentą, VAĮ nustatytais terminais teikia išvadą dėl gėlo požeminio vandens gavybos ar žvalgybos gręžinio projektavimo. Teigiama savivaldybės vykdomosios institucijos išvada yra pagrindas gręžiniui projektuoti.

Kauno rajono savivaldybės taryba 2021 m. liepos 1 d. sprendimu Nr. TS-256 „Dėl Kauno rajono savivaldybės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo patvirtinimo“ patvirtino Kauno rajono savivaldybės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano, patvirtinto Kauno rajono savivaldybės tarybos 2008 m. lapkričio 20 d. sprendimu Nr. TS-385 „Dėl Kauno rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano patvirtinimo“, keitimą. Šio sprendimo 1 priedo Garliavos brėžinyje pareiškėjų gyvenama teritorija pavaizduota kaip patenkanti į viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritoriją, kurioje numatomas centralizuotasis arba individualus nuotekų tvarkymas, kurioje veiklą vykdo kitas (ne viešasis) vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas.

Tarybos sprendimo dėl geriamojo vandens infrastuktūros plėtros 5 priede Vietos, kuriose galima prisijungti prie esamų vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų (*duomenys neskelbtini*) sen. nenurodyta. Tarybos sprendimo dėl geriamojo vandens infrastuktūros plėtros 7 priede VGVNT teritorijos, kuriose numatytas individualus VT ir NT (*duomenys neskelbtini*) sen. nenurodyta.

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros statyba reglamentuota GVTNTĮ 16 straipsnyje, pagal kurio 2 dalį tokia statyba galima, kai šių objektų statyba numatyta infrastruktūros plėtros plane arba savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumente ir kai yra sudaryta Plėtros sutartis. Iš bylos medžiagos matyti, kad pareiškėjai projektuoja vieno buto gyvenamojo namo vandentiekio, buitinių nuotekų ir paviršinių nuotekų tinklus, adresu (*duomenys neskelbtini*), todėl šiuo atveju taikytinos GVTNTĮ 16 straipsnio 2 dalies nuostatos.

GVTNTĮ 16 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų statyba, jeigu objektų statytojas (užsakovas) yra ne viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas ar ne savivaldybės institucija, galima, kai šių objektų statyba numatyta geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plane ir (arba) yra sudaryta trišalė savivaldybės institucijos, viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo ir objekto statytojo (užsakovo) sutartis. Trišalė savivaldybės institucijos, viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo ir objekto statytojo (užsakovo) sutartis sudaroma, keičiama ir nutraukiama vadovaujantis Civilinio kodekso nuostatomis. Šioje sutartyje turi būti numatyti viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objekto statybos terminai, finansavimo šaltiniai, šio objekto naudojimo (eksploatavimo) sąlygos ir nuosavybės teisių perleidimo savivaldybei arba viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui terminai, tvarka ir kitos sąlygos, nustatytos Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų išpirkimo tvarkos apraše. Kasacinis teismas yra nurodęs, kad ši teisės norma turi imperatyvų pobūdį, nes tais atvejais, kai sukurta infrastruktūra, geriamojo vandens tiekimas turi būti užtikrintas visiems galintiems prisijungti prie vandens teikimo infrastruktūros teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. balandžio 17 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-219-313/2015; kt.). Naujų viešojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų statybos atveju su objekto statytoju turi būti sudaroma sutartis, kurioje aptariamas vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų naudojimo ir nuosavybės klausimas (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. gegužės 23 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-188-313/2019; kt.).

Statybos įstatymo 24 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad statinio projektas rengiamas vadovaujantis privalomaisiais statinio projekto rengimo dokumentais <...>; poveikio visuomenės sveikatai vertinimo dokumentais (jeigu atliekamos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūros); teritorijų planavimo dokumentais <...>.

Statybos įstatymo 24 straipsnio 13 dalyje nurodyta, kad statytojas (užsakovas) turi teisę pasirinkti, ar jis naudosis komunaliniais inžineriniais tinklais, ar ties vietinius, jeigu tokia galimybė yra numatyta teritorijų planavimo dokumentuose arba jeigu teritorijų planavimo dokumentuose nustatytais terminais neįgyvendinti šių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai, numatantys komunalinių tinklų, priskirtų prioritetinei savivaldybės infrastruktūrai, tiesimą.

TPĮ 2 straipsnio 2 dalyje detalusis planas apibrėžiamas kaip – urbanizuotos arba urbanizuojamos teritorijos vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentas, kuriame nustatomas teritorijos naudojimo reglamentas. TPĮ 4 straipsnyje reglamentuoja teritorijų planavimo lygmenis. Vienas iš teritorijų planavimo lygmenų yra vietovės – planuojamos savivaldybės teritorijos dalys: miestai (ar jų dalys), miesteliai (ar jų dalys), kaimai ir viensėdžiai (rengiami atskirų urbanizuotų ar urbanizuojamų teritorijų bendrieji planai (masteliu M 1:2 000–M 1:10 000), detalieji planai (masteliu M 1:500–M 1:1 000) ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentai (masteliu M 1:500–M 1:10 000) (TPĮ 4 straipsnio 1 dalies 3 punktas). To paties įstatymo 17 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad detalieji planai yra privalomi valstybės ir savivaldybių institucijoms, visiems suplanuotoje teritorijoje veikiantiems fiziniams ir juridiniams asmenims ar kitoms organizacijoms, išskyrus šio įstatymo 4 straipsnio 6 dalyje nurodytus atvejus. Detalieji planai suteikia teisę valstybės ir savivaldybių institucijoms veikti planuojant lėšas.

TPĮ redakcijoje, kuri galiojo Detaliojo plano tvirtinimo metu (redakcija, galiojusi nuo 2012-09-26 iki 2014-01-01) 26 straipsnio 4 dalyje buvo nustatyta, kad detalųjį planą tvirtina savivaldybės taryba arba savivaldybės administracijos direktorius savivaldybės tarybos pavedimu. <...> Prie dokumento, kuriuo tvirtinamas detalusis planas, pridedami detaliojo plano sprendiniai (brėžiniai ir aiškinamasis raštas) įforminami Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. To paties straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad patvirtintas detalusis planas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo vietinėje spaudoje arba kitą dieną po oficialaus informacinio pranešimo vietinėje spaudoje apie teritorijų planavimo dokumento patvirtinimą ir viso teritorijų planavimo dokumento paskelbimo atitinkamos savivaldybės interneto tinklalapyje. Patvirtintas detalusis planas turi būti paskelbtas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo jo patvirtinimo dienos. Teritorijų planavimo dokumentai registruojami Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų registre. Šiame registre kaupiami ir tvarkomi patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų duomenys ir šių dokumentų sprendiniai (TPĮ 28 straipsnio 1 dalis). Duomenis apie patvirtintus teritorijų planavimo dokumentus kartu su šių dokumentų sprendiniais planavimo organizatoriai privalomai pateikia registruoti Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų registro tvarkytojui Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų registro nuostatuose nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo duomenų patvirtinimo dienos (TPĮ 28 straipsnio 3 dalis).

TPĮ 27 straipsnio 6 dalyje (redakcija, galiojanti nuo 2025-07-01 iki 2025-11-01) nustatyta, kad kompleksinio teritorijų planavimo dokumentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų registro informacinėje sistemoje, jeigu sprendime dėl kompleksinio teritorijų planavimo dokumento patvirtinimo nenustatyta vėlesnė jo įsigaliojimo data. <...> Oficialus informacinis pranešimas apie kompleksinio teritorijų planavimo dokumento patvirtinimą skelbiamas kompleksinio teritorijų planavimo dokumentą tvirtinančios institucijos interneto svetainėje ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų registro informacinės sistemos objektas – teritorijų planavimo dokumentai ir teisės aktai, kuriais tvirtinami teritorijų planavimo dokumentai. Šio registro informacinėje sistemoje tvarkomi ir patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai (TPĮ 39 straipsnio 3 dalis).

Dėl skundo reikalavimo panaikinti Kauno rajono savivaldybės 2025-07-30 sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl gėlo požeminio vandens gavybos grėžinio įrengimo išvados“

Komisija sprendžia dėl administracinių sprendimų teisėtumo, atsižvelgdama į tai, koks prašymas buvo paduotas institucijai ir kokį sprendimą turėjo teisę priimti institucija nagrinėdama jai paduotą prašymą, ar priimtas sprendimas atitinka aukštesnės galios teisės aktus, ar šis sprendimas priimtas surinkus pakankamai faktinių duomenų, ar nagrinėjant klausimą nebuvo pažeistos procedūrinės taisyklės, o kartu ir besikreipiančio asmens teisės.

Byloje nustatyta, kad 2025 m. liepos 24 d. Paraiška pareiškėjai prašė atsakovės leisti projektuoti m3/parą našumo gėlo požeminio vandens gavybos / žvalgybos gręžinį adresu (*duomenys neskelbtini*) sen., Kauno r. individualiam aprūpinimui geriamuoju, taip pat planuoti nuotekų tvarkymą mechaniniu-biologiniu valymo būdu.

Įvertinus skundžiamo Rašto turinį, nustatyta, kad juo išreikštas atsakovės sprendimas, kuriuo nesutinkama, kad būtų projektuojamas ir įrengiamas Gręžinys, skirtas individualiam apsirūpinimui geriamuoju vandeniu. Rašte išdėstyta administracinį sprendimą atsakovė grindė vienintele aplinkybe, kad tai prieštarauja detaliojo plano sprendiniams, kuriuose numatytas pasijungimas prie centralizuotų tinklų. Nurodyta, kad atsakovė vadovaujasi Kauno rajono savivaldybės tarybos 2012 m. lapkričio 22 d. sprendimu Nr. TS-*(duomenys neskelbtini)* „Dėl Kauno r. sav., (*duomenys neskelbtini*) k. žemės sklypo, kadastrinis Nr. (*duomenys neskelbtini*), detaliojo plano patvirtinimo, padalijimo, pagrindinės žemės naudojimo paskirties keitimo, teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimo bei statybos reglamento ir specialiųjų žemės naudojimo sąlygų nustatymo“ ir 2023 m. gegužės 8 d. Kauno rajono savivaldybės mero potvarkiu Nr. MP-73 „Dėl gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įrengimo ir jų įteisinimo“.

Komisijos vertinimu, skundžiamas Raštas yra priimtas kompetentingo subjekto, tinkamai pasirašytas, turi formaliuosius rekvizitus, jame nurodyta tinkama apskundimo tvarka ir pareiškėjai šių aplinkybių neginčija.

Pareiškėjai savo nesutikimą su skundžiamu Sprendimu grindžia tuo, kad jiems nebuvo ir nėra žinoma apie Detaliojo plano sprendinius, kurių pagrindu atmeta Paraiška. Detalusis planas nebuvo pavišintas Kauno rajono savivaldybės tinklalapyje, nerandamas Teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje (TPDRIS) www.tpdris.lt, pareiškėjai nėra pritarę Detaliojo plano sprendiniams, o Rašte nėra nuorodos į minėtą teisės aktą, todėl pareiškėjai neturėjo galimybės įvertinti jo turinio. Registrų centre 2025 m. gegužės 20 d. registruotoje kadastro duomenų matavimo byloje yra nustatytas vietinis vandentiekis ir nuotekų šalinimas.

Atsakovė, atsikirdama į pareiškėjo argumentus, nurodo, kad detalusis planas yra norminis teisės aktas, kuriuo privaloma vadovautis priimant ne tik atskirus individualaus pobūdžio administracinius sprendimus, bet taip pat ir rengiant statybos projektus, numatant atitinkamus geriamojo vandens tiekimo sprendinius. Galiojančio detaliojo plano sprendiniai yra privalomi visiems suplanuotoje teritorijoje veikiantiems fiziniams bei juridiniams asmenims ar kitoms organizacijoms. Aplinkybė, kad pareiškėjams nebuvo žinoma apie Detaliojo plano sprendinius, nesudaro pagrindo naikinti skundžiamą Raštą, priimant administracinius sprendimus būtina vadovautis detaliuoju planu. Taip pat atsakovės nuomone, netaikomos GVTNTĮ 16 straipsnio nuostatos.

Komisija sprendžia dėl skundžiamo Rašto teisėtumo, visų pirma, atsižvelgdama į tai, ar jis atitinka aukštesnės galios teisės aktus, ar šis administracinis sprendimas priimtas surinkus pakankamai faktinių duomenų, ar jo priėmimo metu nebuvo pažeistos procedūrinės taisyklės.

Pažymėtina, kad atsakovė yra viešojo administravimo subjektas, kuris savo veikloje privalo, be kita ko, vadovautis ir bendraisiais viešosios teisės principais. Tai reiškia, jog atsakovė privalo laikytis ir Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnyje įtvirtintų viešojo administravimo principų, *inter alia* (lot., „tarp kitų [dalykų]“) įstatymo viršenybės bei objektyvumo principų. VAĮ 3 straipsnio 4 punkte įtvirtintas įstatymo viršenybės principas reikalauja, kad viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus, o administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. Įstatymo 3 straipsnio 8 punkte įtvirtintas objektyvumo principas reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs.

VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktuose nustatyta, kad administraciniame sprendime turi būti nurodyta: administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės, administracinio sprendimo motyvai. Paminėtos VAĮ nuostatos nustato, jog individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, o taikomos poveikio priemonės turi būti motyvuotos.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas nuosekliai formuoja praktiką, aiškindamas, kad viešojo administravimo sistemai priklausančių kompetentingų institucijų sprendimai turi būti aiškūs, tikslūs, nedviprasmiški, leidžiantys suinteresuotam subjektui suvokti, kokios priežastys lėmė vienokį ar kitokį valdžios institucijos sprendimą (žr., pvz., LVAT sprendimas administracinėje byloje Nr. A-556-1395/2008). Sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. Individualus administracinis aktas turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar laikantis tik iš dalies, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo, įgalinanti teismą, nagrinėjantį tokią bylą, skundžiamą viešojo administravimo subjekto individualų administracinį aktą panaikinti (LVAT 2008 m. lapkričio 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A556-1898/2008, 2008 m. gruodžio 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A756-2036/2008). Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, jog viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (LVAT 2010 m. rugpjūčio 24 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A756-450/2010; 2010 m. lapkričio 15 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A556-15/2010).

Nagrinėjamu atveju skundžiamą Raštą Kauno rajono savivaldybės meras (savivaldybės vykdomoji institucija) priėmė, vadovaudamasis Kauno rajono savivaldybės tarybos 2012 m. lapkričio 22 d. sprendimu Nr. TS-(*duomenys neskelbtini*) ir Kauno rajono savivaldybės mero 2023 m. gegužės 8 d. potvarkiu Nr. MP-73 „Dėl gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įrengimo ir jų įteisinimo“, tačiau Rašte nedetalizavo nurodytų teisės aktų nuostatų, kurios sudarytų konkretų ir aiškų priimto sprendimo teisinį pagrindą. Be to, pažymėtina, kad atsakovė Rašte pareiškėjams nepateikė jokių nuorodų į viešą teisės akto, kuriuo rėmėsi, paskelbimą.

Nagrinėjamu atveju aktualūs LVAT praktikos išaiškinimai, kad esminė administracinio sprendimo pagrįstumo sąlyga – turi būti nustatytos ne pavienės faktinės aplinkybės, o juridinių faktų visetas, būtinas ir pakankamas teisės normai taikyti (žr., pvz., LVAT 2012 m. liepos 20 d. nutartį administracinėje byloje A520-2294/2012; 2012 m. rugpjūčio 3 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A444-2366/2012; 2015 m. vasario 18 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A398-442/2015). Pareigos nustatyti juridinių faktų visetą nesilaikymas nederą nei su gero administravimo principu, nei su Viešojo administravimo įstatymo nuostatomis (žr., pvz., LVAT 2022 m. rugpjūčio 24 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-287-502/2022).

Komisijos vertinimu, gavusi Paraišką, atsakovė privalėjo atlikti objektyvų faktinių aplinkybių įvertinimą ir Rašte išdėstyta skundžiamą sprendimą pagrįsti konkrečių faktinių aplinkybių vertinimu ir konkrečiomis teisės normomis, atitinkančiomis ginčo teisinį santykį. Rašto turinys neleidžia nustatyti, kokios Paraiškos nagrinėjimo procedūros buvo atliktos jį priimant. Skundžiamas Raštas akivaizdžiai stokoja pagrindimo, jo priėmimo motyvai nėra aiškūs. Situacijai įvertinti reikšmingos aplinkybės arba nenustatytos, arba nesusietos su teisės normomis, kurios aktualios nagrinėjamoje byloje. Skundžiamame Rašte nepateikta pareiškėjų 2025 m. liepos 24 d. paraiškos (2025 m. liepos 25 d. reg. Nr. (*duomenys neskelbtini*)) ir prie jos pridėdamų dokumentų analizės ir vertinimo. Akivaizdu, jog priimdama Rašte nurodytą administracinį sprendimą, atsakovė iš esmės nevertino esamos situacijos ir objektyviai neįvertino faktinių aplinkybių pagal Paraišką, neatsižvelgė į kartu su Paraiška pateiktus dokumentus, t. y. netyrė ir nenustatė visų faktinių aplinkybių visumos, todėl nesurinko duomenų skundžiamam Raštui objektyviai pagrįsti. Tai sukliudė pareiškėjams žinoti ir suprasti, dėl kokios priežasties ir kuo remiantis buvo priimtas būtent tokio turinio sprendimas.

Atsakovė, priimdama akivaizdžiai neigiamas pasekmes pareiškėjams sukeltą administracinį sprendimą, nenurodė konkretaus teisinio pagrindo, t. y. konkrečių teisės aktų nuostatų,

kurios sudarytų teisinį pagrindą netenkinti Paraiškos. Taip pat pareiškėjams nepaaiškino apsirūpinimo geriamu vandeniu alternatyvų. Komisija daro išvadą, kad skundžiamo Rašto turinys ir byloje nustatytos aplinkybės sudaro pagrindą vertinti Raštą kaip nemotyvuotą ir nepagrįstą.

Atsakovė, kaip viešojo administravimo subjektas, savo administraciniu sprendimu asmenims (pareiškėjams) sukurdamą neigiamą poveikį turinčias pasekmes, turi pareigą itin kruopščiai ištirti faktines aplinkybes, taikyti aktualų teisinį reguliavimą, vertinti teisės aktų normų visumą, o esant teisės normų konkurencijai – taikyti asmeniui palankesnę normą bei aiškiai ir konkrečiai pagrįsti savo sprendimą. Skundžiamo Rašto turinys neleidžia nustatyti, kokios Paraiškos nagrinėjimo procedūros buvo atliktos priimant skundžiamą sprendimą, ar buvo objektyviai įvertintos šiai konkrečiai situacijai reikšmingos faktinės aplinkybės nagrinėjant pareiškėjų pateiktą Paraišką.

Komisija konstatuoja, kad skundžiamas Raštas neatitinka VAĮ 3 straipsnyje numatytų viešojo administravimo subjektų veiklos principų, t. y. įstatymo viršenybės, išsamumo ir objektyvumo principų, taip pat VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktų nuostatų, apibrėžiančių administracinio sprendimo turinį, tai yra, kad administraciniame sprendime turi būti nurodytas pagrįstas administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas, kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės ir administracinio sprendimo motyvai, o tai reiškia, jog individualus administracinis aktas turi būti motyvuotas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis. Tai sudaro savarankišką pagrindą skundžiamą Raštą panaikinti kaip neteisėtą ir nepagrįstą (Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) 91 straipsnio 1 dalies 1, 2 punktai).

Kauno rajono savivaldybė atsilepime į skundą Komisijai nurodė papildomas teisės normas ir argumentus dėl skundžiamo Rašto ir jame nurodyto administracinio sprendimo pagrindimo, kurie jame nebuvo išdėstyti, tačiau jie neturi įtakos nemotyvuoto skundžiamo Rašto teisėtumo ir pagrįstumo vertinimui, todėl jie Komisijos nevertintini (LVAT 2013 m. birželio 13 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A502-940/2013, 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A-2074-146/2016).

Pagal VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktus ir administracinių teismų praktiką, administracinio akto priėmimo motyvai, jo teisinis ir faktinis pagrindas, privalo būti nurodomi pačiame administraciniame akte. Šiame kontekste, dėl viešojo administravimo subjekto priimamo sprendimo privalomo motyvavimo, pasakytina ir tai, kad LVAT yra konstatavęs, jog viešojo administravimo subjektui tenkanti pareiga motyvuoti savo priimamus sprendimus negali būti perkelta teisingumą vykdančiai institucijai; administracinis teismas (pagal analogiją – Komisija), sprenddamas visuomeninius konfliktus, neturi pareigos už viešojo administravimo sistemos subjektą parinkti teisinį kvalifikavimą, bei po to pats tą teisinį kvalifikavimą vertinti (žr., pvz., LVAT 2014 m. kovo 25d. sprendimą, priimtą administracinėje byloje Nr. A-556-34/2014).

Dėl skundo reikalavimo įpareigoti atsakovę iš naujo išnagrinėti pareiškėjų 2025 m. liepos 24 d. prašymą dėl gėlo požeminio vandens gavybos/žvalgybos gręžiniui projektuoti

Skundžiamo sprendimo panaikinimas suponuoja institucijos, kaip viešojo administravimo subjekto, kuriam taikomas gero administravimo principas, pareigą išnagrinėti klausimą iš naujo pagal teisės aktų reikalavimus ir priimti naują administracinį sprendimą (pvz., žr. LVAT 2024-10-02 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-250-822/2024). Komisijai pripažinus, jog skundžiamas Raštas neatitinka teisės aktų reikalavimų, vadovaujantis ABTĮ 94 straipsnyje numatytais akto panaikinimo pasekmėmis, atsakovė privalo tinkamai išnagrinėti pareiškėjų pateiktą Paraišką ir priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį motyvuotą sprendimą, todėl toks įpareigojimas atsakovei nustatytinas.

Komisijos vertinimu, likę neaptarti ginčo šalių nurodyti argumentai teisiniu būdu išnagrinėjimo rezultatui esminės reikšmės neturi, todėl detaliau neanalizuotini ir Komisija dėl jų atskirai nepasisako.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 19 straipsniu, 20 straipsnio 1 dalies 2 ir 4 punktais, ir 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

1. Panaikinti Kauno rajono savivaldybės 2025 m. liepos 30 d. sprendimą Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl gėlo požeminio vandens gavybos gręžinio įrengimo išvados“.

2. Įpareigoti atsakovę Kauno rajono savivaldybę iš naujo išnagrinėti pareiškėjų R. P. ir L. P. 2025 m. liepos 24 d. paraišką gėlo požeminio vandens gavybos/žvalgybos gręžiniui projektuoti (2025 m. liepos 25 d. reg. Nr. *(duomenys neskelbtini)*).

Komisijos sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Komisijos narės

Birutė Pranevičienė

Daiva Bereikienė

Lionela Gelmanienė